

Toimintakertomus 2023

Sisältö

- 1 Johdanto
- 2 Valvontalautakunta
 - 2.1 Valvontalautakunta ja sen tehtävät
 - 2.2 Valvonnan laajuus
 - 2.2.1 Asianajajat ja julkiset oikeusavustajat
 - 2.2.2 Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat
 - 2.2.3 Palkkioriita-asiat
 - 2.3 Valvontalautakunnan jäsenet
 - 2.4 Valvontalautakunnan kokoonpano 1.1.2024 alkaen
- 3 Tilastot

2023

1 Johdanto

Vuonna 2023 valvontalautakunnassa asetettiin kunnianhimoinen tavoite jutturuuhkan purkamiseksi. Tehtävässä onnistuttiin hienosti ja valvontalautakunta teki kaikkien aikojen ratkaisuennätyksensä – 699 ratkaistua asiaa. Tavoitteisiin pääseminen edellytti joustoa niin valvontayksikön valmistelijoilta kuin valvontalautakunnan jäseniltä. Kertomusvuonna järjestettiin kaikkiaan 29 jaoston kokousta ja viisi täysistunnon kokousta.

Huomattava ratkaisumäärä ei kuitenkaan näkynyt valitusten määrässä. Vuonna 2023 annettuihin valvontalautakunnan ratkaisuihin haettiin muutosta 19:sta (v. 2022: 28) asiassa. Tämän osalta on lisäksi hyvä huomioida, että kahdeksan valitusta koski yhdelle henkilölle määrättyä yhteistä seuraamusta kahdeksassa valvonta-asiassa.

Valvontalautakunnan ratkaisut eivät enimmäkseen muuttuneet muutoksenhaun myötä. Helsingin hovioikeus ratkaisi vuonna 2023 yhteensä 17 valitusta, jotka koskivat valvontalautakunnan asianajajalle

tai luvan saaneelle oikeudenkäyntiavustajalle määräämää kurinpidollista seuraamusta. Hovioikeus ei muuttanut valvontalautakunnan ratkaisua 10 asiassa. Kahdessa asiassa lausunnon antaminen valituksesta raukesi. Hovioikeus kumosi oikeuskanslerin valituksesta yhden asian ja jätti kantelun tutkimatta. Neljässä asiassa hovioikeus kumosi valvontalautakunnan ratkaisun joko kokonaan tai osittain ja palautti asiat käsiteltäväksi uudelleen valvontalautakunnassa. Korkein oikeus antoi vuonna 2023 kolme päätöstä, jolla valituslupaa ei myönnetty.

Tarkempia tilastoja ja tietoa valvontalautakunnan toiminnasta on jäljempänä tässä toimintakertomuksessa. Kiitän lämpimästi valvontayksikköä ja kaikkia valvontalautakunnan jäseniä sitoutuneesta ja hyvästä työstä!

Britta

Britta Andersin
Valvontayksikön päällikkö

2 Valvontalautakunta

2.1 Valvontalautakunta ja sen tehtävät

Asianajajalain 6 a §:n mukaan Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimivat riippumattomat valvontalautakunta ja valvontayksikkö, joille kuuluvat asianajajalaissa säädetyt asianajajien toiminnan valvontaan liittyvät tehtävät. Valtion oikeusaputoimistoista annetun lain (258/2002) ja luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain (715/2011) mukaisesti valvontalautakunnalle ja valvontayksikölle kuuluvat myös julkisten oikeusavustajien ja luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien toiminnan valvontaan liittyvät tehtävät.

Valvontalautakunta käsittelee ja ratkaisee asianajajalain 7 c §:ssä tarkoitetut valvonta-asiat sekä antaa suosituksen asianajajan ja hänen asiakkaansa välisestä 7 e §:ssä tarkoitetusta palkkioriidasta.

Suomen Asianajajaliiton yhteydessä toimiva valvontayksikkö valmistelee valvontalautakunnassa käsiteltävät asiat. Valvontayksikön toimintaa johtaa valvontayksikön päällikkö. Valvontayksikön muut juristit toimivat jaostojen ja täysistunnon sihteereinä ja valmistelevat asiat valvontalautakunnan käsiteltäviksi ja ratkaistaviksi. Valvontayksikössä työskentelee lisäksi avustavissa tehtävissä yksi valvontakoordinaattori.

Valvonta-asia tulee vireille, kun asianajajaan kohdistuva kirjallinen kantelu, oikeuskanslerin ilmoitus tai tuomioistuimen oikeudenkäymiskaaren 15 luvun 10 a §:n nojalla tekemä ilmoitus saapuu valvontalautakunnalle. Asia tulee vireille myös, kun Asianajajaliiton hallitus on päättänyt siirtää tietoonsa tulleen asian valvontalautakunnan käsiteltäväksi.

Jos kantelu on niin puutteellinen, ettei asiaa voida sen perusteella ottaa ratkaistavaksi, kantelijaa pyydetään määräajassa täydentämään sitä. Valvontalautakunta ei ota tutkittavaksi aikaisemmin ratkaistua asiaa koskevaa kantelua, ellei kantelussa ole esitetty asiaan vaikuttavaa uutta selvitystä. Jos kantelussa kuvatuista tapahtumista on kulunut yli viisi vuotta, se voidaan jättää tutkittavaksi ottamatta.

Valvonta-asiat käsitellään valvontalautakunnan jaostossa tai täysistunnossa. Täysistunnossa käsitellään valvontalautakunnan puheenjohtajan sen käsiteltäviksi määräämät tai jaostojen sille siirtämät asiat. Mikäli asiassa joudutaan harkitsemaan seuraamukseksi seuraamusmaksua, erottamista tai esitystä oikeudenkäyntiavustajalautakunnalle luvan peruuttamiseksi tai seuraamusmaksun määräämiseksi, tai mikäli asia on luonteeltaan sellainen, että sillä on ennakkotapausarvoa, käsitellään asia valvontalautakunnan täysistunnossa.

Menettely valvontalautakunnassa on kirjallinen. Asianajajaliitosta erottaminen ja seuraamusmaksun määrääminen edellyttävät kuitenkin aina suullisen käsittelyn järjestämistä.

Tarkempia tietoja valvontamenettelystä ja havainnollistavat prosessikaaviot löytyvät valvontalautakunnan verkkosivuilta osoitteesta www.valvontalautakunta.fi.

2.2 Valvonnan laajuus

2.2.1 Asianajajat ja julkiset oikeusavustajat

Asianajajan ja julkisen oikeusavustajan tulee rehellisesti ja tunnollisesti täyttää hänelle uskotut tehtävät sekä kaikessa toiminnassaan noudattaa hyvää asianajajatapaa (asianajajalaki 5 § ja laki valtion oikeusapu- ja edunvalvontapiireistä 8 §). Asianajajat ovat valvontalautakunnan valvonnan alaisia niin työtehtävissään kuin vapaa-ajallaankin. Julkisia oikeusavustajia valvotaan vain työtehtävissä.

2.2.2 Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat

Luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetun lain 9 §:n mukaan luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja on 8 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissään oikeuskanslerin, asianajajista annetun lain 6 a §:n 1 momentissa tarkoitetun valvontalautakunnan ja oikeudenkäyntiavustajalautakunnan valvonnan alainen. Lain 11 §:n mukaan luvan saanutta oikeudenkäyntiavustajaa koskevan valvonta-asian ratkaisee valvontalautakunta. Oikeudenkäyntiavustajalautakunnalle kuuluu kuitenkin lain 12 §:n mukaan luvan peruuttamisesta ja seuraamusmaksusta päättäminen.

Lain 8 §:ssä on luettelo niistä erityisistä velvollisuuksista, jotka luvan saaneen oikeudenkäyntiavustajan on täytettävä.

Luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja on valvontalautakunnan valvonnan alainen seuraavissa tilanteissa:

- 1) hoitaessaan oikeudenkäyntiavustajan tehtäviä (ml. oikeudenkäyntiä valmistelevat toimet),
- 2) hoitaessaan muuta tehtävää, jonka hän on saanut tuomioistuimen määräyksen perusteella (määräyksenvaraiset tehtävät) ja
- 3) hoitaessaan tehtävää, johon hänet on määrätty oikeusapulaissa tarkoitetuksi avustajaksi.

Valvontalautakunnalla ei ole toimivaltaa tutkia luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia koskevia, muihin tehtäviin, muuhun toimintaan tai toimiston järjestämiseen liittyviä kanteluita.

2.2.3 Palkkioriita-asiat

Asianajajan laskutuksen kohtuullisuutta tai palkkioon liittyvää muuta riitaisuutta koskevat asiat käsitellään valvontalautakunnassa palkkioriita-asioina. Palkkioriita-asian käsittely valvontalautakunnassa on asianajajan asiakkaalle maksuton palvelu.

Palkkioriitamennettely ei koske julkisten oikeusavustajien tai luvan saaneiden oikeudenkäyntiavustajien asiakkaita. Palkkioriita-asian ratkaisu on luonteeltaan suositus. Täytäntöönpanokelpoisen ratkaisun saamiseksi palkkioriidan osapuolet voivat viedä asian tuomioistuimen ratkaistavaksi. Kuluttaja-asiakkaat voivat saattaa palkkiota koskevan riitaisuuden kuluttajariitalautakunnan ratkaistavaksi.

2.3 Valvontalautakunnan jäsenet

Valvontalautakuntaan kuuluvat puheenjohtaja sekä yksitoista muuta jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä.

Valvontalautakunnan jäsenet toimivat tehtävässään tuomarin vastuulla. Jäsenten toimikausi on kolme vuotta.

Puheenjohtajan ja hänen varajäsenensä sekä kuuden muun jäsenen ja heidän varajäsentensä tulee olla asianajajia. Kolmen jäsenen ja heidän varajäsentensä tulee olla asianajajakuntaan kuulumattomia oikeustieteen ylemmän korkeakoulututkinnon suorittaneita henkilöitä, jotka ovat perehtyneitä asianajotoimintaan ja tuomarin tehtäviin taikka oikeustieteen yliopistolliseen koulutukseen ja tutkimukseen. Lisäksi kahden jäsenen ja heidän varajäsentensä tulee olla luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettuja luvan saaneita oikeudenkäyntiavustajia.

Asianajajajäsenet valitsee tehtävänsä Asianajajaliiton valtuuskunta. Asianajajakuntaan kuulumattomat jäsenet nimittää valtioneuvosto oikeusministeriön esityksestä sen jälkeen, kun ministeriö on saanut Asianajajaliiton puoltavan lausunnon ehdokkaiden kelpoisuudesta tehtävään.

Valvontalautakunta jakautuu neljään jaostoon. Jaostojen puheenjohtajina toimivat valvontalautakunnan puheenjohtaja ja valvontalautakunnan keskuudestaan vuosittain valitsevat kolme varapuheenjohtajaa. Palkkioriiita-asioissa puheenjohtajana toimii aina jaoston asianajajakuntaan kuulumaton jäsen, joka on muu kuin luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Täysistuntoon osallistuvat kaikkien neljän jaoston jäsenet tai heidän varajäsenensä. Valvontalautakunnan täysistunto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään kahdeksan muuta jäsentä ovat paikalla. Jaosto on päätösvaltainen, kun jaoston kaikki jäsenet ovat paikalla.

2.4 Valvontalautakunnan kokoonpano 1.1.2024 alkaen

PUHEENJOHTAJA

Juho Laine, asianajaja

• VARAPUHEENJOHTAJAT

- **Kimmo Koskentausta**, asianajaja
- **Matti Penttinen**, asianajaja
- **Timo Saranpää**, hovioikeudenneuvos

1. JAOSTO

• VARSINAINEN JÄSEN

- **Kimmo Koskentausta**, asianajaja, pj
- **Tatu Hyttinen**, apulaisprofessori
- **Auli Nuotio**, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

2. JAOSTO

• VARSINAINEN JÄSEN

- **Timo Saranpää**, hovioikeudenneuvos, pj
- **Ismo Sillanpää**, asianajaja
- **Niki J. Welling**, asianajaja

3. JAOSTO

• VARSINAINEN JÄSEN

- **Juho Laine**, asianajaja, pj
- **Lotta Laineenkare**, asianajaja
- **Sakari Melander**, professori

4. JAOSTO

• VARSINAINEN JÄSEN

- **Matti Penttinen**, asianajaja, pj
- **Arto Lindfors**, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja
- **Johanna Toiviainen**, asianajaja

• VARAJÄSEN

- **Johanna Kekki-Lehtinen**, asianajaja
- **Gunilla Nyström**, kärjätuomari
- **Mika Launiala**, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

• VARAJÄSEN

- **Jari Tiainen**, markkinaoikeustuomari
- **Patrick Lindgren**, asianajaja
- **Sanna Svahn**, asianajaja

• VARAJÄSEN

- **Jonne Rantanen**, asianajaja
- **Joel Kujala**, asianajaja
- **Ilkka Lahtinen**, laamanni

• VARAJÄSEN

- **Sampsa Seppälä**, asianajaja
- **Markku Kiikeri**, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja
- **Mika Miesmäki**, asianajaja

Valvontalautakunnan jäseninä vuonna 2023 toimivat myös:

Markus Aarto, luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja

Merja Eskonpekka, asianajaja

Max Jaakkola, asianajaja

Tuulikki Mikkola, professori

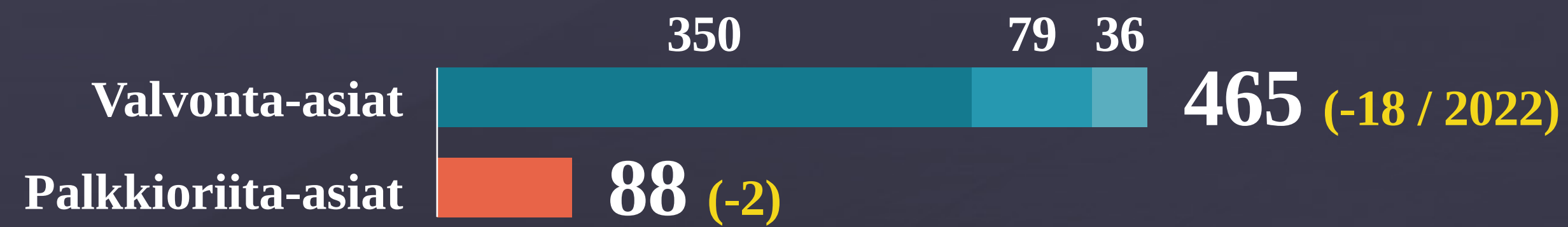
Pekka Pärnänen, työtuomioistuimen presidentti

3 Tilastot 2023

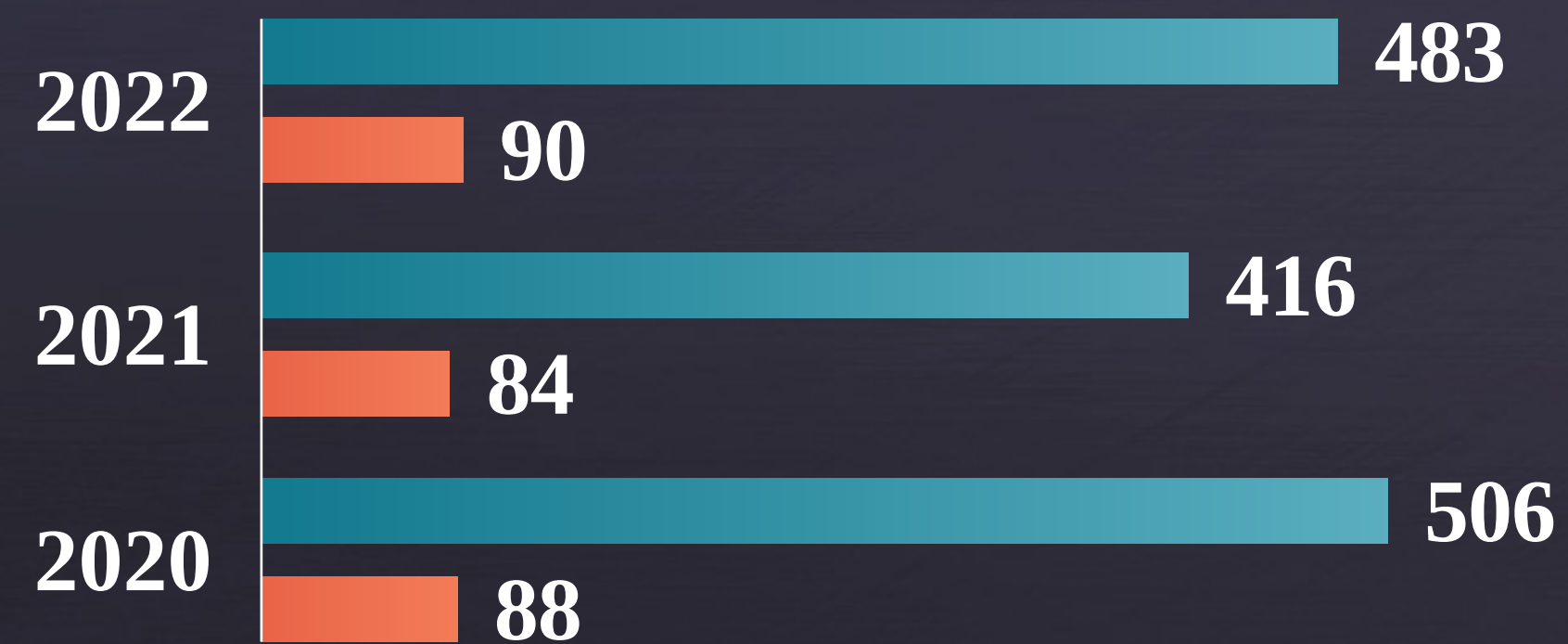

Vireille tulleet asiat 2023

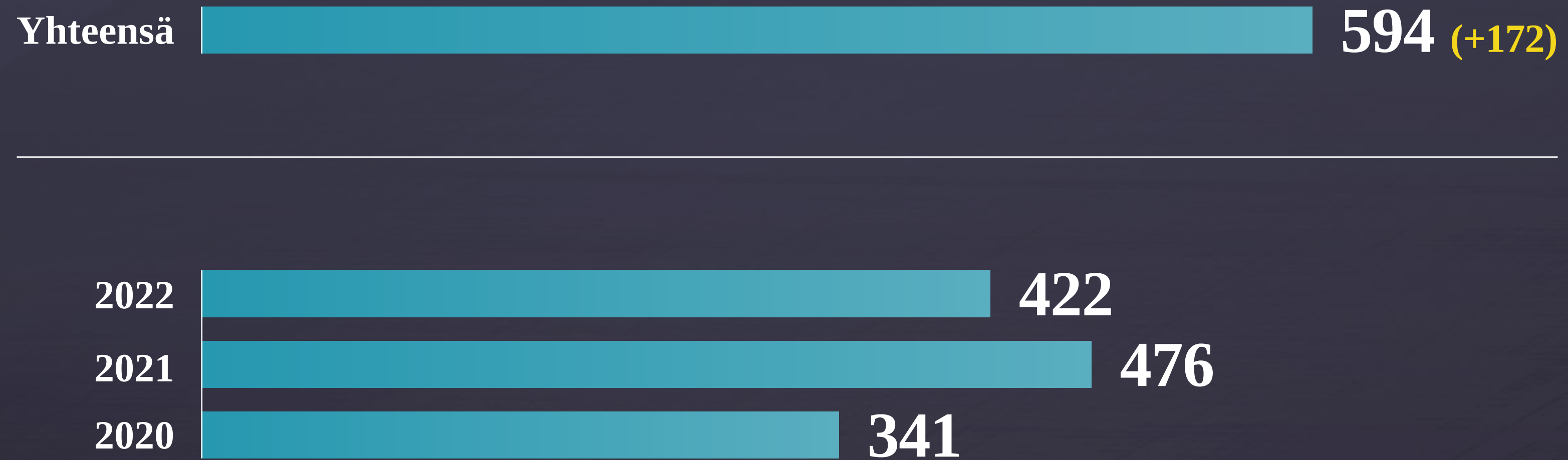
- Kohdistui asianajajaan (75 %)
- Kohdistui luvan saaneeseen oikeudenkäyntiavustajaan (17 %)
- Kohdistui julkiseen oikeusavustajaan (8 %)

 Keskimääräinen käsittelyaika
13 kk

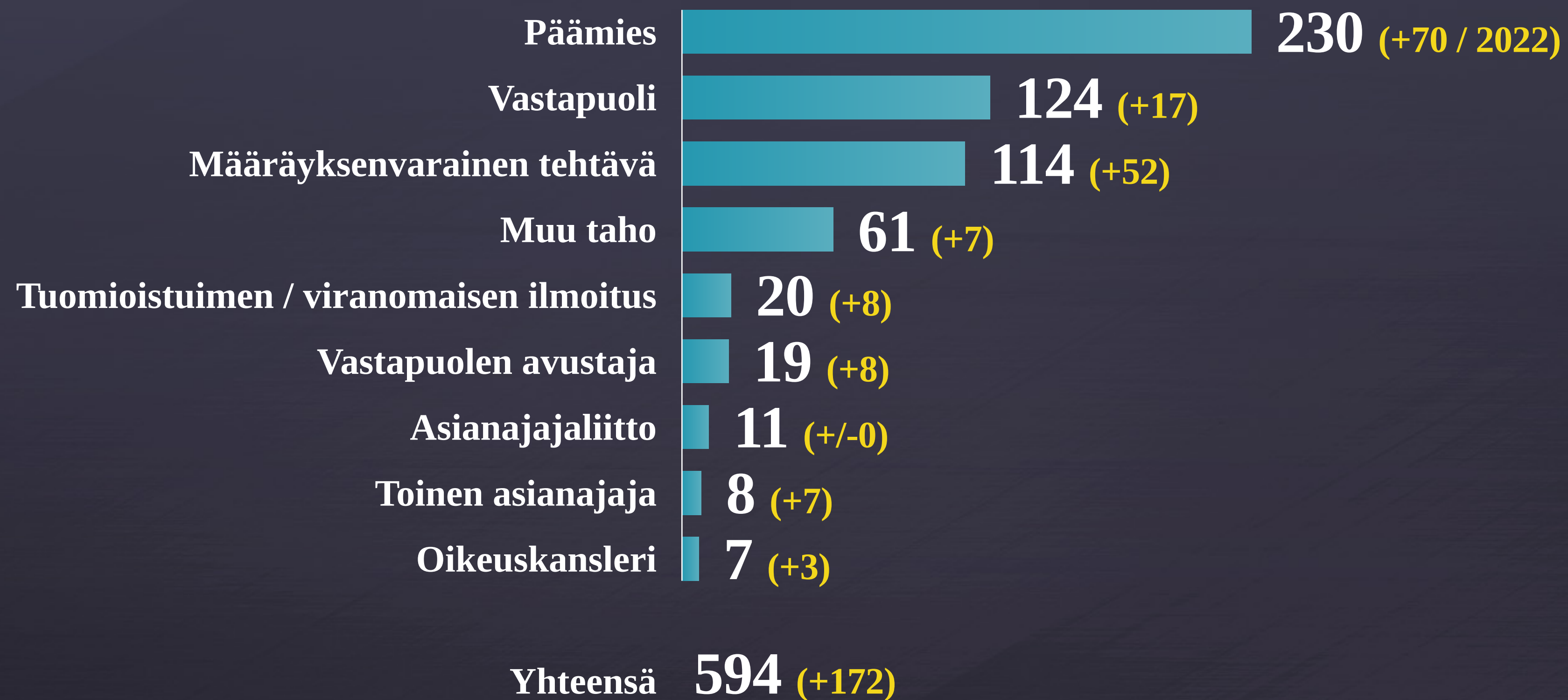

Ratkaistut valvonta-asiat 2023

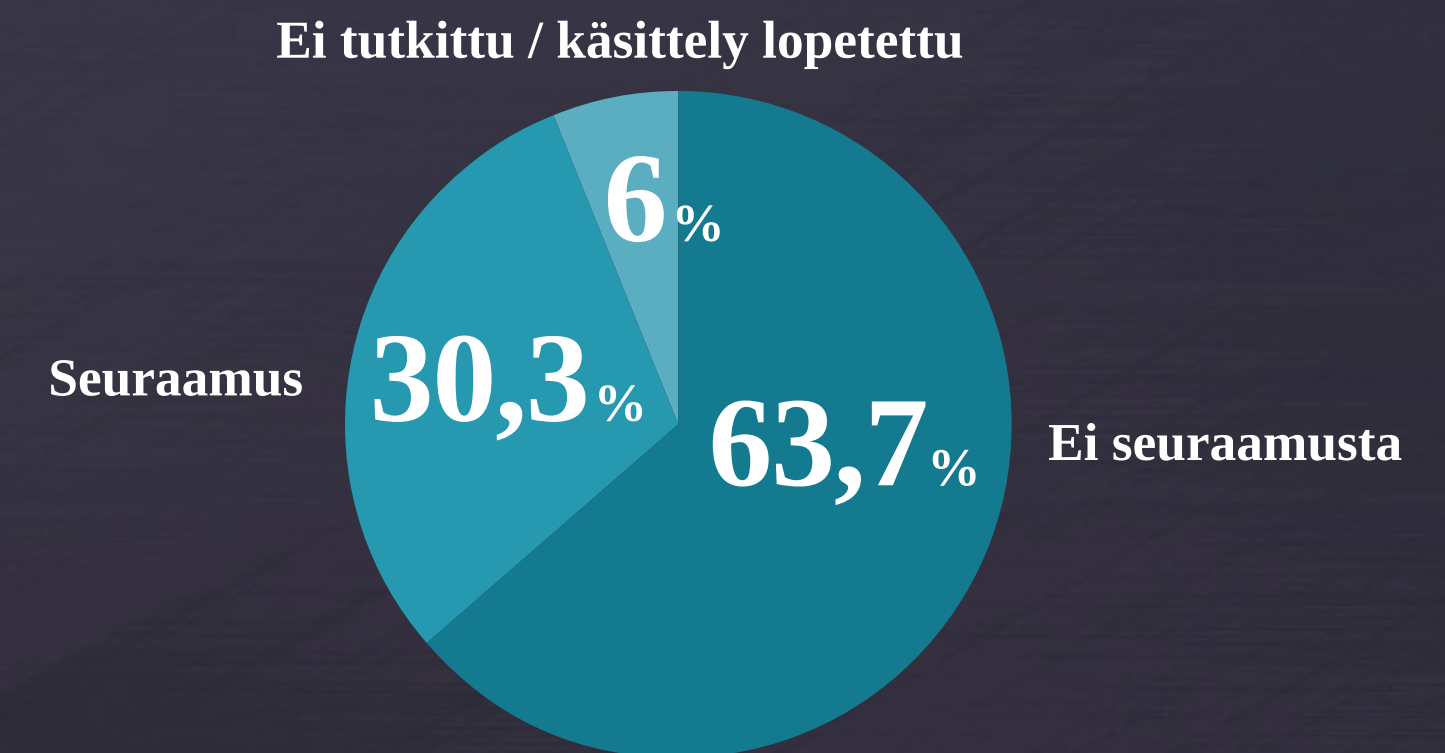
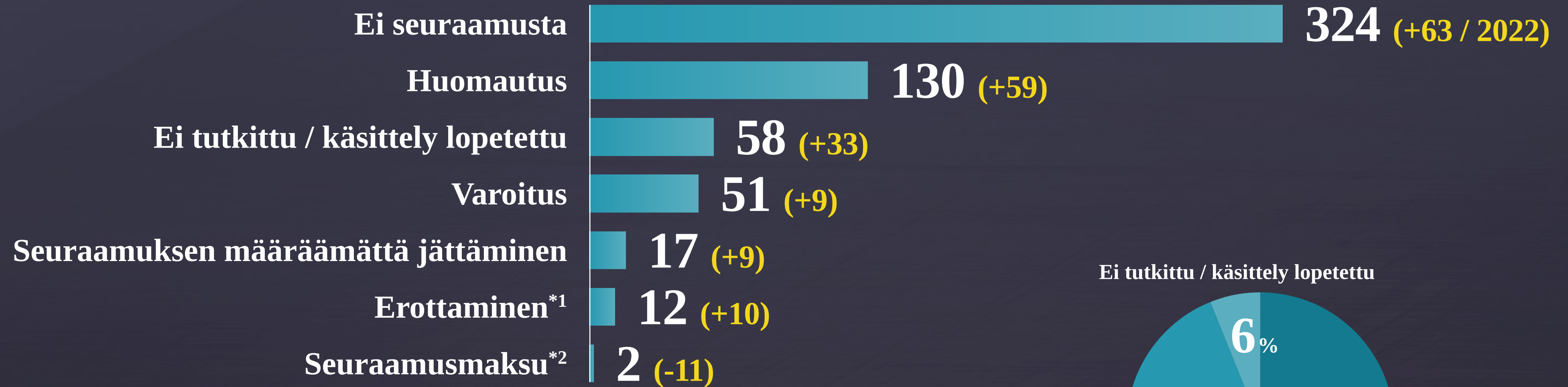

Valvonta-asioiden vireilletulotapa (ratkaistut asiat 2023)

Ratkaistut valvonta-asiat seuraamuslajeittain 2023

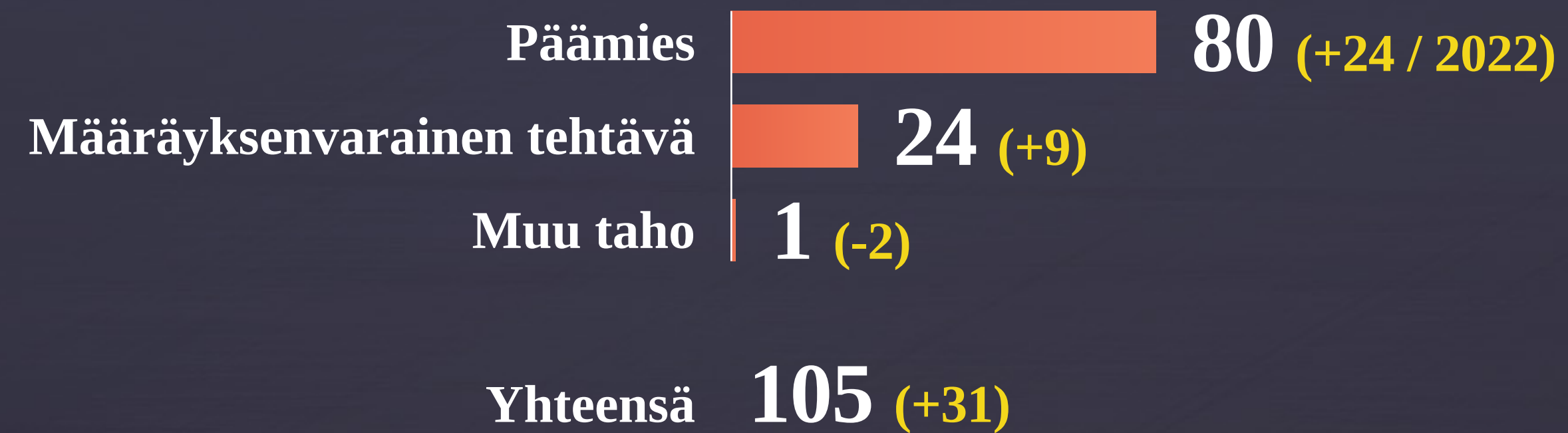

^{*1} Erotettu kaksi asianajajaa, joihin kohdistunut useita valvonta-asioita.

^{*2} Yhteinen seuraamus kahdessa asiassa eli yksi seuraamusmaksu.

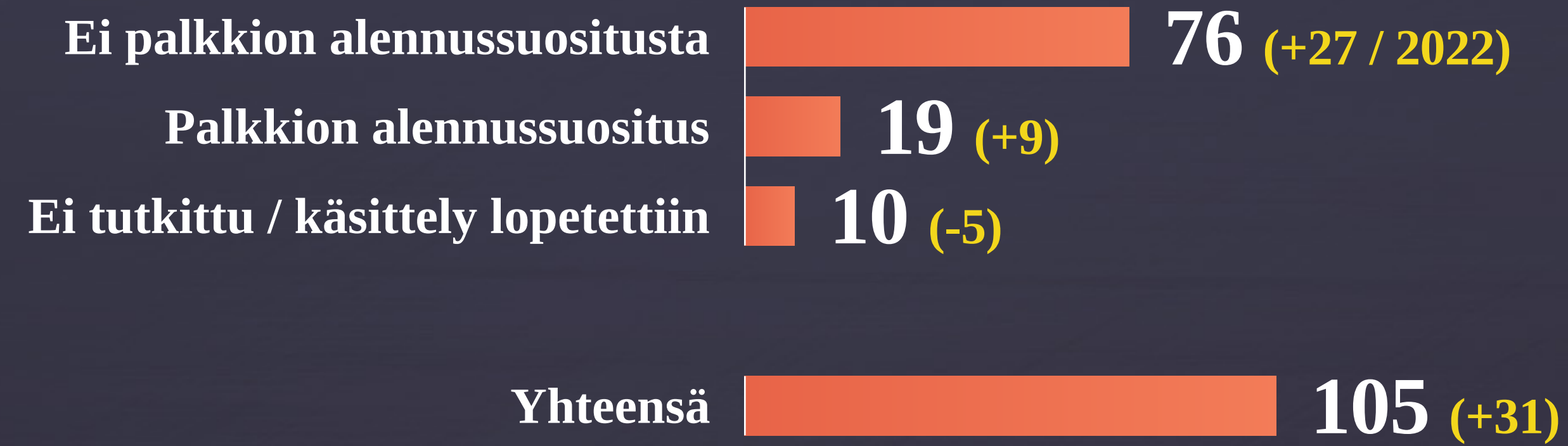

Palkkioriita-asioiden vireilletulotapa (ratkaistut asiat 2023)

Ratkaistut palkkioriita-asiat seuraamuslajeittain 2023

Keskimääräinen käsittelyaika 2023 (kk)

2023 13 (+/-0 / 2022)

2022 13

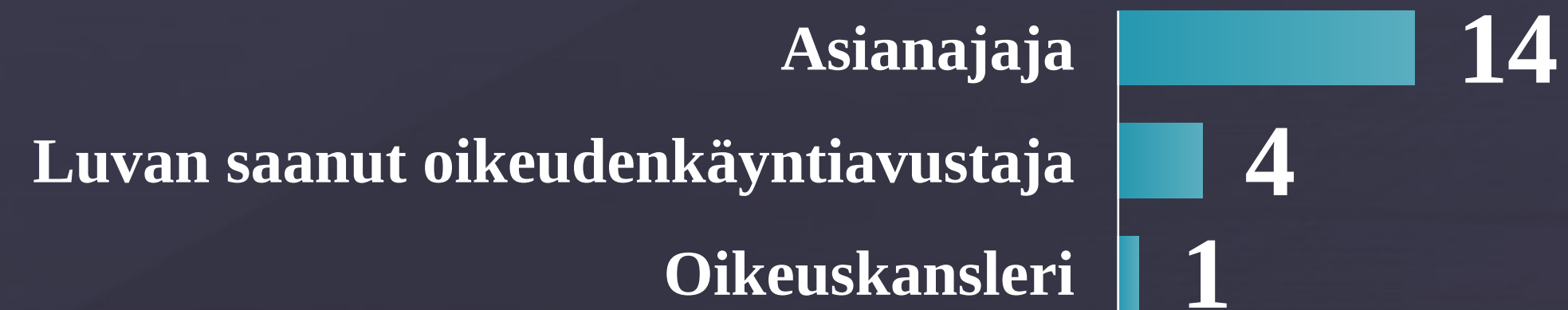
2021 12,5

2020 9

Muutoksenhaku ratkaistuissa valvonta-asioissa 2023

Muutoksenhakija

Yhteensä 19 (-9)

